

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

EMBERI JOGOK EURÓPAI BÍRÓSÁGA
MÁSODIK SEKCIÓ

HODOROG kontra MAGYARORSZÁG ÜGY

(46626/13. sz. kérelem)

ÍTÉLET

STRASBOURG

2015. november 3.

Ezen határozat végleges, de szerkesztői változtatás alá eshet.

A Hodorog kontra Magyarország ügyben,

Az Emberi Jogok Európai Bírósága (Második Szekció) Tanácsként tartott ülésén, melynek tagjai voltak:

Helen Keller, *Elnök,*

Sajó András,

Robert Spano, *bírák*

és Abel Campos, *Hivatalvezető-helyettes*

2015. október 13-i zárt ülésén lefolytatott tanácskozását követően az azon időpontban elfogadott alábbi ítéletet hozza:

AZ ELJÁRÁS

1. Az ügy alapja egy Magyarország ellen benyújtott kérelem (46626/13. sz.), amelyet az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény („az Egyezmény”) 34. cikke alapján egy magyar állampolgár, Hodorog László Istvánné („a kérelmező”) 2013. július 16-án terjesztett a Bíróság elé.

2. A kérelmezőt Magyar G., Budapesten praktizáló ügyvéd képviselte. A Magyar Kormányt („a Kormány”) Tallódi Z. Képviselő képviselte az Igazságügyi Minisztériumból.

3. 2014. december 16-án a panasz közlésre került a Kormány felé.

A Kormány kifogást nyújtott be, amikor értesült arról, hogy a Bíróság három bíróból álló tanácsi formációban kívánja megvizsgálni az ügyet. A Bíróság elutasítja a kifogást.

A TÉNYEK**AZ ÜGY KÖRÜLMÉNYEI**

4. A kérelmező 1961-ben született, és Balatonszabadiban él.

5. 2012. szeptember 11-én az Országgyűlés elfogadta a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről szóló 2012. évi CXXXIV. törvényt. A törvényt 2012. szeptember 24-én hirdették ki.

6. A törvény alapján a dohánytermék-kiskereskedelem állami monopóliummá vált (egy állami tulajdonban álló gazdasági társaság, az *ND Nemzeti Dohánykereskedelmi Nonprofit Zrt.*-én keresztül), s a dohánytermék-kiskereskedőknek egy 2012. december 15-én kiírt

koncessziós pályázaton lehetett engedélyt szerezniük. A benyújtási határidő 2013. február 22. volt.

7. A dohánytermék-árusítással már korábban is foglalkozó vállalkozások és magánszemélyek a pályázat során semmilyen előnyt nem élveztek.

8. A törvényt ezt követően több alkalommal is módosította az Országgyűlés; a végső változat 2013. június 6-án került elfogadásra, és 2013. július 1-jén lépett hatályba. A dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenységhez kapcsolódó engedélyezési eljárás egyes szabályairól szóló 181/2013. (VI. 7.) Korm. rendelet 2013. június 8-án, azaz a pályázati eljárás lezárulása után került kihirdetésre. A pályázati eredményeket 2013. április 22-én hirdették ki. A pályázatokról maga az ND Zrt. döntött.

9. A dohánytermék-kiskereskedelemmel 2008 óta foglalkozó kérelmező koncessziót kért, és befizette a szükséges pályázati díjat.

10. 2013. július 10-én egy, az ND Zrt. által küldött levélben arról tájékoztatták a kérelmezőt, hogy nem kapott dohánytermék-kiskereskedelmi koncessziót. A határozat – a hiányosságok részletezése nélkül – azt tartalmazta, hogy pályázata nem felelt meg teljes mértékben a feltételeknek. A Kormány előadta, hogy a kérelmező pályázata a 120 lehetséges pontszámból 59 pontot kapott.

Kártérítés nem áll rendelkezésre azon korábbi dohánytermék-kiskereskedők számára, akik koncesszió hiányában megélhetésük egy részét elveszítették.

11. Az elutasító határozat ellen nem volt jogorvoslat. A kérelmező előadta, hogy alkotmányjogi panaszt nyújtott be, s hogy bár kérelme benyújtásakor az alkotmányjogi panasz kimenetele még nem volt ismert, ez a jogi lehetőség nem volt képes lényegi jogorvoslat nyújtására.

12. A kérelmező továbbá előadta, hogy más, összehasonlítható helyzetben lévő személyek – és a dohánytermék-kiskereskedelemmel korábban nem foglalkozó, nem összehasonlítható helyzetben lévő személyek – kaptak koncessziót, amely bánásmódbeli különbség semmilyen más körülménnyel nem magyarázható csak a politikai hovatartozással.

A JOG

I. AZ EGYEZMÉNYHEZ FÜZÖTT ELSŐ KIEGÉSZÍTŐ JEGYZŐKÖNYV 1. CIKKÉNEK ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSE

13. A kérelmező az Egyezményhez fűzött Első kiegészítő jegyzőkönyv 1. cikke alapján panaszolta, hogy dohánytermék-kiskereskedelmi engedélyének tényleges elvétele javaktól történt jogtalan megfosztásnak minősült. Azt is előadta, hogy – az Egyezmény 13. cikkében foglaltak ellenére – nem állt rendelkezésére hatékony jogorvoslat kiskereskedelmének

elvesztése vonatkozásában. Azt is panaszolta, hogy az Egyezményhez fűzött Első kiegészítő jegyzőkönyv 1. cikkével együtt olvasott 14. cikk sérelmével politikai megkülönböztetést szenvedett.

14. A Kormány vitatta az állításokat.

15. A Bíróság úgy véli, hogy a panaszt csak az Első kiegészítő jegyzőkönyv 1. cikke alapján kell megvizsgálni (ld. *Vékony kontra Magyarország*, 65681/13. sz. kérelem, 2015. január 13. 18. bekezdés).

Az Első kiegészítő jegyzőkönyv 1. cikke kimondja:

„Minden természetes vagy jogi személynek joga van javai tiszteletben tartásához. Senkit sem lehet tulajdonától megfosztani, kivéve, ha ez közérdekből és a törvényben meghatározott feltételek, valamint a nemzetközi jog általános elvei szerint történik.

Az előző bekezdésben foglaltak nem korlátozzák az államok jogát olyan törvények alkalmazásában, melyeket szükségesnek ítélnék ahhoz, hogy a javaknak a köz érdekében történő használatát szabályozhassák, illetőleg az adók, más közterhek vagy bírságok megfizetését biztosítsák.”

16. A Kormány előadta, hogy a kérelmezőnek alkotmányjogi panaszt kellett volna benyújtania, amely jogorvoslat alkalmas volt arra, hogy megnyissa a kérelmező számára az utat hatósági jogkörben okozott kár miatti kártérítési per megindításához. A kérelmező nem értett egyet ezzel a nézettel, rámutatva, hogy igénybe vette ezt a jogorvoslatot, de hiába. A Bíróság észrevételezi, hogy egy hasonló kifogást a Bíróság a (fent hivatkozott) *Vékony* ítéletben (22-24. bekezdés) már elutasított. Lényegében ugyanezen indokok alapján a Bíróság úgy véli, hogy a kérelem nem utasítható el a hazai jogorvoslatok kimerítésének elmulasztása miatt.

17. A Kormány továbbá úgy érvelt, hogy amennyiben a panasz egy új engedély el nem nyerésével kapcsolatos, úgy a kérelem tárgyi okból (*ratione materiae*) összeegyeztethetetlen az Egyezmény rendelkezéseivel. A kérelmező nem értett egyet. A (fent hivatkozott) *Vékony* ügyben (29. bekezdés) egy hasonló kifogást már elutasított a Bíróság. A Bíróság nem lát okot arra, hogy a jelen ügyben eltérően vélekedjék.

18. A Bíróság továbbá megjegyzi, hogy a panasz nem nyilvánvalóan alaptalan az Egyezmény 35. cikkének 3. (a) bekezdése szerinti értelemben. Továbbá megjegyzi, hogy semmilyen más alapon sem elfogadhatatlan. Ezért elfogadhatóvá kell nyilvánítani.

19. Az érdemet illetően a Kormány lényegében megismételte a *Vékony* ítélet 28. bekezdésében ismertetett érveit. A kérelmező elsődlegesen azzal érvelt, hogy a panaszolt intézkedés túlzott egyéni terhet rótt rá.

20. A Bíróság úgy véli, hogy a *Vékony* ítélet 29-37. bekezdésében kifejtett megfontolások a jelen ügy vonatkozásában is helytállóak, és megállapítja, hogy az Első kiegészítő jegyzőkönyv 1. cikkét megsértették.

II. AZ EGYEZMÉNY 41. CIKKÉNEK ALKALMAZÁSA

21. A kérelmező a 41. cikk alapján 29.150,5 euró vagyoni kárt követelt, amely összeg megfelel elveszett tőkéjének és befektetésének (6.252 euró), valamint az elveszett üzletnek (22.898,5 euró). A kérelmező 10.00 euró nem vagyoni kártérítést is követelt.

22. A Kormány vitatta az igényeket.

23. Anélkül, hogy spekulációkba bocsátkozna azt illetően, hogy a kérelmező milyen haszonra tett volna szert, ha az Egyezmény megsértésére nem került volna sor, a Bíróság megjegyzi, hogy a kérelmező tényleges üzleti veszteséget szenvedett. Ezért a Bíróság a kiesett jövőbeli jövedelem vonatkozásában egyösszegű kártérítés megítélését tartja helyénvalónak. A Bíróság továbbá úgy véli, hogy az Első kiegészítő jegyzőkönyv 1. cikkének megállapított megsértése a jelen ügyben az üzleti tevékenység tekintetében elhúzódó bizonytalanságot, tehetetlenségérzést és frusztrációt okozott, ami nem vagyoni kárral járt.

24. Ezért a Bíróság méltányossági alapon az összes költség tekintetében 20.000 euró megítélését tartja ésszerűnek (ld. – a megváltoztatandókat megváltoztatva – *Centro Europa 7 S.r.l. and Di Stefano v. Italy* [GC], no. 38433/09, §§ 219-222, ECHR 2012; és a fent hivatkozott *Vékony* ítélet 41. bekezdését).

25. A kérelmező további 3.810 eurót követelt a Bíróság előtti eljárásban felmerült költségek és kiadások megtérítésére. Ez az összeg megfelel az ügyvédje által kiszámlázandó, 200 euró + ÁFA óradíjjal számított 15 órányi jogi munka díjának.

26. A Kormány vitatta az igényt.

27. A Bíróság a birtokában lévő dokumentumokra és az esetjogára figyelemmel úgy véli, hogy a teljes kért összeget meg kell ítélni.

28. A Bíróság úgy találja megfelelőnek, hogy a késedelmi kamatnak az Európai Központi Bank marginális hitelkamatán kell alapulnia, s ahhoz további három százalékpontot kell hozzáadni.

EZEN INDOKOK ALAPJÁN A BÍRÓSÁG EGYHANGÚLAG

1. Elfogadhatóvá *nyilvánítja* a kérelmet;
2. *Megállapítja*, hogy az Első kiegészítő jegyzőkönyv 1. cikkét megsértették;
3. *Megállapítja*:
 - (a) hogy az alperes államnak három hónapon belül az alábbi összegeket kell kifizetnie a kérelmező számára az alperes állam nemzeti valutájában, a teljesítéskori átváltási árfolyam alkalmazásával:

- (i) vagyoni és nem vagyoni kár tekintetében 20.000 (húszezer) eurót, továbbá az ezen összeget terhelő adók összegét,
- (ii) költségek és kiadások tekintetében 3.810 (háromezer-nyolcszázötz) eurót, továbbá az ezen összeget terhelő adók összegét;
- (b) hogy a fent említett három hónap lejártát követően a teljesítés időpontjáig a késedelmes időszakra az Európai Központi Bank marginális kamatlábát három százalékponttal meghaladó mértékű kamatot kell fizetni a fenti összeg után.

4. A kérelmező igazságos elégtétellel kapcsolatos további követeléseit *elutasítja*.

Készült angol nyelven, írásbeli kihirdetésre került 2015. november 3-án, a Bíróság Eljárási Szabályzata 77. szabálya 2. és 3. bekezdésének megfelelően.

Abel Campos
Hivatalvezető-helyettes

Helen Keller
Elnök